HØRINGSSVAR – NOU 2013: 1 DET LIVSSYNSÅPNE SAMFUNN

Sande kirkelige fellesråd samlet til møte 28.08.13 ønsker å gi følgende uttalelse:

1. **Den kristne kulturarv.**

Utredningen anerkjenner tro og livssyn som viktige samfunnsverdier. Den forsøker å ivareta hensynet til både minoritetsgrupper og Den norske kirkes rolle som majoritetskirke. Den legger til grunn at prinsippet om likebehandling av tros- og livssynssamfunn ikke skal føre til reduksjon av Den norske kirkes nærvær.

Men utredningen tar ikke tilstrekkelig hensyn til historiske og tradisjonsbærende elementer som preger det norske samfunn, hvor Den norske kirke har spilt og fortsatt spiller en sentral rolle. Rundt 90 % av Norges befolkning tilhører kristne kirkesamfunn, hvorav nesten 80 % er medlemmer i Den norske kirke. I Sande kommune er tallet enda høyere. Kirken er tilstede som kultur- , omsorgs- og riteinstitusjon i alle norske lokalsamfunn og spiller en videre rolle og betydning i lokalsamfunnet enn det som vektlegges i innstillingen. Store deler av Norges befolkning identifiserer seg med det livssyn og den verdiforankring som Den norske kirke representerer. Det innebærer at Den norske kirke, ved kriser, sentrale og lokale begivenheter og ved nasjonale markeringer, kan ivareta livssynsoppgaver, som religions- og kulturutøver, på vegne av fellesskapet, nasjonalt og lokalt.

Noe må være felles for en nasjon, utover individets og gruppens rettigheter. Samfunnet trenger også sosialt lim, å samles om noe kulturelt og nasjonalt særpreget. Vi blir fattige som folk hvis vi ikke tar vare på og fortsetter å bygge på vår kristne kulturarv.

2. **Betjening på institusjoner.**

Beboere på institusjoner har rett til åndelig betjening av representant for sitt trossamfunn. De fleste som er på alders- og sykehjem er medlemmer i Den norske kirke. Vi mener at kirketilhørighet bør vektlegges og at det derfor er riktig med andakter/gudstjenester på institusjoner ved prest og organist fra Den norske kirke.

3. Skolegudstjenester – samarbeid kirke-skole/barnehage.

Vi mener det ikke er grunnlag for å endre opplæringens formålsparagraf.
Det vil være verdifullt at kirken kan invitere sine medlemmer og andre som måtte ønske det til å delta i gudstjenester/religiøse arrangementer i skoletiden. Det kan ikke være nødvendig med aktiv påmelding til dette. Kirken i Sande har godt samarbeid og gode avtaler med skole og barnehager i forbindelse med markeringer av høytidene og besøk i kirke og på kirkegård. Ansatte i kirken har god kompetanse til å gi informasjon om skikker og tradisjoner som har vært og som fortsatt er i bruk. Det er viktig at alle i vårt land får kjennskap til dette.

4. **Helligdagsregler.**

Vi ønsker at offisielle helligdager fortsatt beholdes og vernes av helligdagslov. Vi mener det er viktig for vårt folk at vi tar var på søndagen som helligdag og hviledag, en annerledes dag. Derfor må vi beholde helligdagsloven som verner om ro og orden. Større arrangement og åpne butikker på søndagen bør begrenses.

5. **Varsling ved ulykker og katastrofer.**

Det er politiet som har ansvar for varsling av pårørende ved ulykker. Politiet bruker prester fra Den norske kirke til å gjennomføre varslingen, herunder gå med dødsbudskapet til avdødes nærmeste. Ved en større ulykke kan prester tilknyttet hovedredningssentralen eller de lokale redningssentralene få delegert ansvaret for at pårørende blir varslet.

Vi er ikke enige med utvalget som vil forandre praksis slik at livssynsuavhengige formidler dødsbudskap. Dette bør fortsatt gjøres av prest i Den norske kirke som har stor kompetanse knyttet til krisehåndtering og formidling av dødsbudskap.

6. **Vigselsrett.**

Ekteskapsinngåelse er en borgerlig ordning, men det innebær nødvendigvis ikke at kirker eller livssynssamfunn av den grunn bør avstå fra å vie. Vi mener at vigselsmyndigheten for tros- og livssynssamfunn bør videreføres som den er i dag.

7. **Gravferdsforvaltningen.**

Vi støtter ikke utvalgets tilråding om at kommunene overtar forvaltningsansvaret for gravplassene og at dagens ordning med fellesråd som forvaltningsorgan opphører. Fellesrådene har opparbeidet god kompetanse som gravferdsforvaltere. Erfaringer viser at fellesrådene er meget godt rustet til å utføre gravferdstjeneste, og at de har utført denne tjenesten til beste for kommunens innbyggere.

Sande kirkelige fellesråd Magne Jarle Ask (leder)